Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Tatiana Sîrcu)
Dosarul nr. 2a-2818/23
(2-22139863-02-2a-21072023)

D E C I Z I E

20 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelanta Întreprinderea cu Capital Străin ”PREMIER ENERGY” Societate cu Răspundere Limitată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin ”PREMIER ENERGY” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Igor Calinin cu privire la încasarea datoriei pentru energia electrică, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 23 septembrie 2022, Întreprinderea cu Capital Străin ”PREMIER ENERGY” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Calinin, solicitând încasarea din contul pârâtului, în beneficiul ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL a sumei de 19578,24 lei, formată din: 14137,30 lei – datoria pentru energia electrică facturată și 5440,94 lei – dobânzi de întârziere, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat în mărime de 587,35 lei și 2411,18 lei cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 8 mai 2013 între ÎCS”RED UNION FENOSA”SA și pârâtul Igor Calinin, a fost încheiat contractul privind furnizarea energiei electrice, la locul de consum nr. 2151745, *****.
Afirmă că la data de 1 ianuarie 2015, ÎCS”RED UNION FENOSA”SA, în baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat, în calitatea sa de operator al rețelelor de

distribuție a separat, din punct de vedere legal, activitatea de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, prin constituirea unei noi întreprinderi – ÎCS”Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie”SRL. Astfel, drept consecință a succesiunii universale a părții din patrimoniu ce este aferent activității de furnizare a energiei electrice, ultima a preluat tot patrimoniul, drepturile și obligațiile, precum și toate contractele rezultate din activitatea de furnizare a energiei electrice, la data de 1 ianuarie 2015, inclusiv și contractul de furnizare a energiei electrice încheiat cu pârâtul. Ulterior, în baza deciziei Agenției Servicii Publice din 6 decembrie 2019, ÎCS”Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie”SRL și-a schimbat denumirea în ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL. Drept urmare, reclamantul s-a obligat să furnizeze energie electrică la locul de consum menționat, iar pârâtul s-a obligat să achite energia electrică consumată.
Susține că pârâtul nu și-a îndeplinit obligațiile asumate privind achitarea facturilor, și anume facturile nr. 2151745149-2151745193, devenite scadente în perioada 12 mai 2016 – 1 august 2021, în sumă de 14137,30 lei.
Afirmă că în adresa pârâtului au fost expediate reclamații privind neachitarea datoriei, prin care s-a propus fie achitarea restanțelor, fie întreprinderea altor măsuri pentru soluționarea pe cale prejudiciară a litigiului. Pârâtul nu a recepționat reclamațiile, fiind restituite ca fiind nereclamate. În concluzie, pînă la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, pârâtul nu a achitat datoria.
Solicită încasarea din contul pârâtului, în beneficiul ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL a sumei de 19578,24 lei, formată din: 14137,30 lei – datoria pentru energia electrică facturată și 5440,94 lei – dobânzi de întârziere, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat în mărime de 587,35 lei și 2411,18 lei cheltuieli de asistență juridică.

Poziţia instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Igor Calinin, în beneficiul ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL, datoria pentru energia electrică consumată în perioada 12 mai 2016 – 1 ianuarie 2022, la locul de consum: strada Gheorghe Asachi, 61, apartamentul 16, mun. Chișinău, în mărime de 14137,30 lei, a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune în mărime de 424,12 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2000,00 lei. În total, 16561,42 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2023, s-a corectat eroarea materială admisă în hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2-21177/22 din 13 mai 2023, cu corectarea anului pînă la care a

fost calculată datoria pentru energia electrică consumată, prin înlocuirea „2022” cu „2021”.

Solicitarea apelantului:

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 25 mai 2023, apelanta ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Costaș, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023, solicitând amânarea plății taxei de stat până la depunerea apelului motivat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată.
5. La data de 21 iulie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Victoria Sîrbu (f.d.114).
6. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2023, s-a admis cererea ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL cu privire la amânarea achitării taxei de stat. S-a amânat achitarea taxei de stat până la prima ședință în instanța de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri, precum și prezentarea bonului taxei de stat în mărime de 202,50 lei până la prima ședință în instanța de apel. S-a explicat apelantei, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare (f.d.118-120).
7. La data de 6 octombrie 2023, avocatul Ruslan Costaș, în interesele apelantei ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL, a înlăturat în termen neajunsurile cererii de apel.
8. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Costaș (f.d.126).

Argumentele părților:

9. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată în partea respingerii.

Menționează că în fapt, apelantul a depus cerere de chemare în judecata prin care a solicitat, încasarea din contul intimatului, în beneficiul apelantei, a sumei de 19578,24 lei, formată din: 14137,30 lei – datoria pentru energia electrică facturată și 5440,94 lei – dobânzi de întârziere, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

formate din taxa de stat în mărime de 587,35 lei și 2411,18 lei cheltuieli de asistență juridică.
Consideră că hotărârea instanței de fond vine în contradicție cu probele anexate la dosar şi temeiurile legale. Dobânda de întârziere s-a calculat conform prevederilor Codului civil, iar instanţa de fond greșit apreciază ca fiind eronate aplicarea dispoziţiilor art. 942 pentru calculele dobânzii de întârziere efectuate de reclamant în cazul dedus judecării, deoarece art. 7 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. În Codul civil, în vigoare până la 1 martie 2019, se găsesc prevederi identice, referitoare la dobânda de întârziere, care urmau a fi aplicate, în cauză de instanţa de fond: în temeiul alin. (1), art. 619 Cod civil (până la modificările din 1 martie 2019), şi art. 585 Cod civil (până la modificările din 1 martie 2019), obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii, în mărime de 5% (în cazul în care debitorul este un consumator) peste rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei. Conform art. 942 Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la art. 874 Cod civil, plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator. Potrivit art. 874 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv, dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.
Susține că în baza acestor prevederi legale, la rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, plus 5%, anual, au fost calculate dobânzile de întârziere, în mărime de 5440,94 lei, pentru perioada întârzierii – 13 mai 2016 – 11 aprilie 2022.
Relevă că are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Instanţa de fond greșit a apreciat că apelantul nu are dreptul să calculeze dobânzi de întârziere deoarece acestea nu sunt prevăzute în contractul de furnizare a energiei electrice. Dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contract scris între părţi. Dobânda de întârziere prevăzută de art. 942 Cod civil reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerând-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Folosirea mijloacelor financiare străine are loc în cazurile în care, clientul reține plata pentru serviciile prestate. Pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiţii: obligaţia debitorului să constea în plata unei sume de bani. Numai dacă obligaţia are ca obiect plata unei

sume de bani, debitorul datorează dobânzi pentru întârzierea executării obligaţiei; obligaţia să fie lichidă. Dobânzile curg de drept numai în cazul în care cuantumul sumei datorate este precis determinat; obligaţia să fie exigibilă. Numai dacă datoria debitorului a ajuns la scadență şi nu a fost executată, creditorul este îndreptat la plata sumei de bani şi a dobânzilor de întârziere.
Relevă că nici o normă juridică nu indică necesitatea existenței unui contract scris şi instanţa de fond nu face trimitere la o astfel de normă. Conform Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind aplicarea de către instanțele judecătoreşti a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut, nr.9 din 24 decembrie 2010, dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contract scris între părţi.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

10. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, s-a declinat competența completului specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ, de la examinarea prezentei cauze, în ordine de apel și s-a remis dosarul Președintelui Curții de Apel Chișinău, spre redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în materie de drept comun ale Curții de Apel Chișinău (f.d.134).
11. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 23 ianuarie 2024 (f.d.135).
12. Intimatul Igor Calinin, deși a fost informat despre examinarea în procedura scrisă a cererii de apel, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății, avizele de recepție fiind returnate cu mențiunea ”nereclamat” (f.d.141-146).

În acest sens, Colegiul civil reține că citația instanței de apel a fost expediată în adresa intimatului Igor Calinin, indicată în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel, și în contractul de prestare a serviciilor. Relevante în contextul dat, sunt prevederile art.107 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă îşi schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanţei noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanţei şi se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu îşi are sediul acolo.
Totodată, conform pct.1 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poştale,

trimiterea nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.
Ținând cont de faptul că la materialele cauzei nu se atestă nici un înscris din care să rezulte că Igor Calinin a înștiințat creditorul despre schimbarea adresei după semnarea contractului de prestare a serviciilor, iar citația a fost expediată la ultima adresă cunoscută, Colegiul civil consideră că Igor Calinin, a fost legal citat despre ședința instanței de apel. În conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. Astfel, Colegiul civil consideră necesar de a examina apelul în lipsa intimatului, care a fost legal citat.

Aprecierea instanţei de apel:

13. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
14. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
15. În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
16. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
17. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
18. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe

cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

19. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
20. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
21. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
22. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
23. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
24. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
25. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă,

obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

26. Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii, s-a constatat că Igor Calinin este titularul cu drept de proprietate asupra bunului imobil situat în *****, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.208 din 14 ianuarie 2000 (f.d.8-9 verso).
27. La fel, la 8 mai 2013 între ÎCS"RED UNION FENOSA"SA și Igor Calinin, a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici (f.d.6-7 verso).
28. La data de 1 ianuarie 2015, ÎCS"RED UNION FENOSA"SA, în baza Deciziei Camerei Înregistrării de Stat, în calitatea sa de operator al rețelelor de distribuție a separat, din punct de vedere legal, activitatea de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, prin constituirea unei noi întreprinderi – ÎCS"Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie"SRL. Astfel, ultima a preluat tot patrimoniul, drepturile și obligațiile, precum și toate contractele rezultate din activitatea de furnizare a energiei electrice, la data de 1 ianuarie 2015, inclusiv și contractul de furnizare a energiei electrice încheiat cu pârâtul (f.d.75).
29. Ulterior, în baza Deciziei Agenției Servicii Publice din 6 decembrie 2019, ÎCS"Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie"SRL și-a schimbat denumirea în ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL (f.d.76).
30. La momentul actual, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d.77), denumirea este ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL.
31. Invocând acumularea datoriei la energia electrică în perioada 12 mai 2016 – 10 august 2021, la data de 23 septembrie 2022, ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Calinin, solicitând încasarea din contul pârâtului, în beneficiul ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL a sumei de 19578,24 lei, formată din: 14137,30 lei – datoria pentru energia electrică facturată și 5440,94 lei – dobânzi de întârziere, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat în mărime de 587,35 lei și 2411,18 lei cheltuieli de asistență juridică.
32. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Igor Calinin, în beneficiul ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL, datoria pentru energia electrică consumată în perioada 12 mai 2016 – 1 ianuarie 2022, la locul de consum: strada Gheorghe Asachi, 61, apartamentul 16, mun. Chișinău, în mărime de 14137,30 lei, a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune în

mărime de 424,12 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2000,00 lei. În total, 16561,42 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

33. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2023, s-a corectat eroarea materială admisă în hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2-21177/22 din 13 mai 2023, cu corectarea anului pînă la care a fost calculată datoria pentru energia electrică consumată, prin înlocuirea „2022" cu „2021".
34. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanta ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Costaș, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.
35. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond privind admiterea parțială a acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
36. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
37. Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
38. Conform prevederilor art. 858 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
39. Conform prevederilor art. 1375 alin. (1) și (2) din Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.
40. Conform prevederilor art. 1376 alin. (1) și (2) din Codul civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.
41. Conform prevederilor pct.5, pct.50 și pct.80 ale Regulamentului cu privire la

furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.169/2019 din 31 mai 2019, furnizarea energiei electrice se efectuează doar în baza contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între consumatorul final și furnizor. Persoana fizică sau juridică, care a obținut cu drept de proprietate un imobil, ce nu a fost deconectat de la rețeaua electrică, este obligată să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a energiei electrice. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu respectă această prevedere, furnizorul este în drept să solicite operatorului de sistem să deconecteze locul de consum, preîntâmpinând persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte. Furnizorul este în drept să solicite persoanei fizice sau juridice achitarea plății pentru consumul de energie electrică neînregistrat sau înregistrat incomplet (dacă acesta există), consumat de noul proprietar începând din momentul dobândirii de către persoana în cauză a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv. Plata energiei electrice consumate se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către furnizor, și înmânată consumatorului final sau expediată prin poștă sau, în cazul acordului consumatorului final, prin poştă electronică. În unele cazuri, plata poate fi efectuată prin alte metode și în alte termene, specificate în contractul de furnizare a energiei electrice.

42. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul conchide că instanța de fond just a dispus încasarea de la Igor Calinin, în beneficiul ÎCS”PREMIER ENERGY”SRL, suma de 14137,30 lei cu titlu de datorie la plata pentru energia electrică, or, potrivit înscrisurilor anexate, rezultă cu certitudine că datoria pentru energia electrică facturală la locul de consum - *****, la data înaintării cererii de chemare în judecată, constituia suma de 14137,30 lei (f.d.57).
43. Colegiul reține că apelanta-reclamantă, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond în partea respingerii cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 5440,94 lei, pentru neachitarea în termen a facturilor.
44. La acest compartiment, Colegiul reține că potrivit prevederilor art.942 alin.(1) și (2) Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata

prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract. ***Iar potrivit alin.(4) al aceluiași articol, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere***.

45. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a respins pretenția apelantei-reclamante privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 5440,94 lei.
46. Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că din contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici nr. 40301131774 din 8 mai 2013 încheiat între ÎCS „PREMIER ENERGY" SRL și Igor Calinin (f.d.6-7 verso), nu există nici o clauză contractuală referitoare la obligarea consumatorului casnic, Igor Calinin, la plata unor dobânzi de întârziere, nici la plata penalităților. Cu toate acestea, atât Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice cât și Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică, stabilește în obligațiile consumatorului casnic încasarea penalităților calculate conform condițiilor contractuale. Respectiv, calcularea penalităților urmează a fi efectuată în corespundere cu dispozițiile din contractul încheiat între părți.
47. În aceeași ordine de idei, Colegiul punctează, că instanța de fond just a reținut că contractul de furnizare a energiei electrice consumatorilor casnici nr. 40301131774 din 8 mai 2013 nu prevede atât calcularea dobânzii de întârziere cât și calcularea penalităților. Iar Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică prevede calcularea penalităților nu și a dobânzii de întârziere, fiind în acest sens instituții juridice distincte.
48. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a respins cerința apelantei-reclamante ÎCS"PREMIER ENERGY"SRL privind încasarea dobânzii de întârziere.
49. Referitor la cheltuielile de judecată, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
50. Conform prevederilor art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică.
51. Conform prevederilor art. 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părţi, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
52. În conformitate cu art. 96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa

judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

53. În așa împrejurări, reținând dispozițiile prevederilor sus menționate, luând în considerație că cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus compensarea cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise.
54. La caz, instanța de fond just a admis parțial acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
55. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor reprezentantului apelantei, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
56. În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta-reclamantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
57. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelanta-reclamantă, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis parțial acțiunea.
58. În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-reclamantă, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
59. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelanta Întreprinderea cu Capital Străin ”PREMIER ENERGY” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 mai 2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila